

عنوان مقاله:

نقد مجموعه داستان «چشم سگ» از عالیہ عطایی براساس مفهوم بیگانگی از ژولیا کریستوا (بررسی معضلات و دغدغه های مهاجران افغان در این مجموعه)

محل انتشار:

مجله ادبیات پارسی معاصر، دوره 11، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

ایوب مرادی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

سارا چالاک - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد تهران شرق، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

نقد مهاجرت یکی از زمینه های نقد پسااستعماری است که در جهان جدید با توجه به شیوع مهاجرت میان سرزمین های مختلف، توجه منتقدان ادبی و هنری را جلب کرده است. در این میان آراء ژولیا کریستوا اندیشمند و نظریه پرداز فرانسوی با توجه به استفاده از دست آوردهای دانش روان شناسی در تفسیر انتقادی مسائل مربوط به مهاجرت و مهاجران، جایگاه ویژه ای یافته است. کریستوا که در بررسی روان شناختی و اجتماعی پدیده مهاجرت از تعبیر «بیگانه درون»، «بیگانگی» و «آلوده انگاری» استفاده می کند، اصلی ترین دلیل طرد بیگانه از سوی ساکنان سرزمین میزبان را در عدم مواجهه صحیح آنان با بیگانه درون می داند. همچنین گسست پیوند مهاجران از سرزمین و زبان اجدادی، حسی از تعلیق در فضا و زمان را برای آنان رقم می زند که مانع از احساس تعلق به سرزمین جدید می شود. عالیہ عطایی نویسنده ایرانی - افغانی از جمله هنرمندانی است که در آثار خود مشکلات و دغدغه های مهاجران افغان را دستمایه داستان پردازی قرار می دهد. مجموعه داستان «چشم سگ» از این نویسنده، دربردارنده هفت داستان کوتاه با موضوع مهاجران عمدتاً افغانی است که به خوبی مشکلات و مسائل آنان را بازنمایی می کند. مقاله حاضر در پی آن است تا با روش توصیفی - تحلیلی، داستان های این مجموعه را که برخی از آن ها توجه داوران جایزه های ادبی را هم به خود جلب کرده اند، از منظر نقد مهاجرت و بر پایه اندیشه های ژولیا کریستوا بررسی نماید. نتایج نشان می دهد که معضلات آلوده انگاشته شدن از سوی میزبان، عدم تعلق به سرزمین جدید، تعلیق در زمان، رجعت به دوران پرشکوه گذشته و ناکارآمدی لهجه سرزمین مادری، اصلی ترین مشکلات شخصیت های مهاجر در مجموعه داستان «چشم سگ» محسوب می شوند.

کلمات کلیدی:

نقد مهاجرت، مهاجران افغان، ژولیا کریستوا، بیگانگی، آلوده انگاری، مجموعه داستان چشم سگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1275046>

